

Odbor za politički sistem traži informacije o ZIKS-u

Odbor za politički sistem traži informacije o ZIKS-u

PODGORICA - Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu tražiće od ministra pravde Duška Markovića informaciju o radu uprave Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija (ZIKS) i Komisije za uslovni otpust, kao i o nadzoru Ministarstva nad ZIKS-om, nakon čega će ocijeniti ima li potrebe za njegovim kontrolnim saslušanjem.

Poslanici Socijalističke narodne partije (SNP) Snežana Jonica, Aleksandar Damjanović i Neven Gošović predložili su da dnevni red sjednice Odbora bude proširen prijedlogom za kontrolno saslušanje Markovića, radi pribavljanja informacija i stručnih mišljenja o radu uprave ZIKS-a, nadzoru Ministarstva pravde nad radom te ustanove, kao i o radu Komisije. Jonica je podsjetila da su u javnosti česte informacije o eventualnim kršenjima propisa i specifičnostima u radu Uprave ZIKS-a.

Predsjednik Odbora Ervin Spahić predložio je da od Markovića zatraže da u roku od deset dana dostavi Odboru informacije koje je Jonica navela, a da nakon dobijanja odgovora eventualno odluče o kontrolnom saslušanju, što su članovi Odbora prihvatili.

U.P.

Donji dio

Autor:

Ključne riječi: *odbor, sjednica, ZIKS, poslanici,*

Institucije u svojstvu subjekta:

Odbor za politički sistem i pravosuđe, Skupština Crne Gore, Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija ZIKS, Odsjek za uslovni otpust, Socijalistička narodna partija SNP

Osobe u svojstvu subjekta:

Duško Marković, Snežana Jonica, Aleksandar Damjanović, Neven Gošović, Ervin Spahić

Teme:

Društvo » Vlada

Unutrašnja politika » Država, Političke partije, Pravosuđe

Pravni stav: Analiza ugovora Vlade Crne Gore sa Jevrejskom i Islamskom zajednicom Crne Gore (4)

Vlada Crne Gore potpisala je 30. januara sa Islamskom zajednicom, a dan kasnije sa Jevrejskom zajednicom Ugovor o uređenju odnosa od zajedničkog interesa. Pobjeda, kao i prilikom potpisivanja Temelnog ugovora Vlade Crne Gore i Svete Stolice, otvara svoje stranice za pravnu analizu ovih važnih ugovora. Za prvu analizu obratili smo se Veliboru Džomiću, koordinatoru Pravnog savjeta Mitropolije crnogorsko-primorske Srpske pravoslavne crkve. Pozivamo zainteresovane, prvenstveno pravnike, da na stranicama Pobjede objave stavove i analize ovih važnih državno-vjerskih pravnih akata.

Uredništvo

Od granica do naziva

Piše
Protojerej-stavrofor
mr Velibor Džomić

U ugovorima sa Islamskom i Jevrejskom zajednicom se našla i odredba po kojoj se granice duhovnih jurisdikcija poklapaju sa državnim granicama Crne Gore (čl. 4. ugovora sa Islamskom zajednicom i čl. 3. ugovora sa Jevrejskom zajednicom). Takve odredbe nema u ugovoru sa Katoličkom crkvom. Ovakva odredba je apsolutno nepotrebna, jer je neprirodno, a i nemoguće, da vlada jedne države uređuje odnose sa crkvama i vjerskim zajednicama u pogledu njihove duhovne jurisdikcije izvan državnih granica. To je posao susjednih i drugih država. Vlada, uz puno poštovanje unutrašnjeg ustrojstva i autonomije crkava i vjerskih zajednica, jedino ima kapaciteta da uređuje odnose sa njima na svojoj državnoj teritoriji. Granice duhovnih jurisdikcija crkava i vjerskih zajednica, na osnovu međunarodnih standarda i normi o slobodi vjeroispovijesti i slobodi religioznog udruživanja, uopšte nemaju nikakvog značaja, a spoljašnji uticaj na ta unutrašnja vjerska pitanja ili, bolje rečeno, pitanje unutrašnjeg vjerskog ustroj-

stva i duhovne jurisdikcije predstavlja direktan atak na slobodu vjeroispovijesti, slobodu vjerskog udruživanja, vjersko učenje i unutrašnju autonomiju crkava i vjerskih zajednica.

O granicama

U ovom dijelu su važna i još dva civilizacijska pitanja. Nijedna od religija ili vjeroispovijesti koje danas postoje u Crnoj Gori, a i od kako je Crne Gore, nije izvorno nastala u okviru današnjih državnih granica Crne Gore. Drugo, u šta bi se pretvorile crkve i vjerske zajednice ukoliko bi neprestano mijenjale granice svojih duhovnih jurisdikcija, formiranih na osnovu unutrašnjih vjerskih pravila, ako imamo u vidu koliko se i ikakvih državnih granica u kratkom vremenskom periodu promijenilo i na ovim, a i na širim prostorima. Šta bi, recimo, ostalo od drevne Aleksandrijske ili Antiohijske patrijaršije koje imaju duhovnu jurisdikciju u više desetina današnjih međunarodno priznatih država. A o Katoličkoj crkvi i da ne govorimo.

„Originalan“ pristup

Ukoliko pažljivo pokušamo da u evropskim državama prona-

demo sličan primjer i metod u regulisanju odnosa između države i crkava i vjerskih zajednica nećemo uspjeti. Ovakvog primjera nema. Osnovni princip u državama Evropske unije se sastoji u regulisanju odnosa na temelju načela ravnopravnosti, dakle u istom obimu i sadržaju prava i obaveza. Zemlje iz okruženja su odavno stavile van pravne snage komunistički Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica (u SFRJ je 1953. g. donijet savezni zakon za sve republike, a od 1977. g. je ta nadležnost prešla na republički nivo. I tu se vodilo računa, pa su isti zakoni donijeti u svim republikama bivše SFRJ 1977. i 1978. g.). Nakon raspada SFRJ nove države su pristupile donošenju novih zakona o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica, koji

su utemeljeni na evropskim standardima i usaglašeni sa domaćim pravnim poretom. Neke su ostale samo na tome (Srbija), a neke su nakon donošenja zakona pristupile potpisivanju pojedinačnih ugovora sa crkvama i vjerskim zajednicama (Hrvatska, Slovenija i Bosna i Hercegovina). Prilikom pripreme tih ugovora posebna pažnja je obraćena na činjenicu da ugovori budu u skladu sa Ustavom i zakonima, a obim i sadržaj prava i obaveza istovjetan za sve (početnička pravna greška je učinjena u ugovoru između Katoličke crkve i Bosne i Hercegovine kada je ugovorena restitucija oduzete imovine Katoličke crkve mimo zakona, ali je ta odredba sporazumnim aneksom ili „dodatnim protokolom“ nakon četiri mjeseca ispravljena). Sadržaji tri do sada potpisana ugovora u Crnoj Gori potvrđuju da se načelu ravnopravnosti kao najvažnijem pravnom pitanju u tim slučajevima nije posvetila odgovarajuća pažnja. Nije postojao nijedan razlog da to bude tako.

Istorijski uzori

Gdje se u pravnoj istoriji može naći metodološki uzor ovakvim aktima Vlade Crne Gore? Interesantno je da su u metodološ-

kom smislu slično postupali i Kralj Nikola, i Kralj Petar I i Kralj Aleksandar I Karađorđević. To se može razumjeti u to vrijeme ukoliko znamo da nije bilo obavezujućih međunarodnih standarda, ali je danas takav selektivan pristup ne samo anahron nego i nedopušten. Kralj Aleksandar je u vrijeme tzv. šestojanuarskog režima suspendovao Vidovdanski ustav od 1921. g. Umjesto ugovora, Kralj Aleksandar je pravni položaj crkava i vjerskih zajednica regulisao posebnim zakonima za priznate crkve i vjerske zajednice, ali na načelu ravnopravnosti. U pogledu sadržaja i obima prava i obaveza, uz poštovanje vjerskog učenja i unutrašnjeg ustrojstva svake crkve ili vjerske zajednice (SPC, IZ, JZ i protestanata), ti zakoni su bili sadržinski identični. Dakle, isti su zakoni bili za SPC, Islamsku i Jevrejsku zajednicu i protestante. Prvo je proglašen Zakon o SPC (na Mitrovdan 1929. g.), a potom za ostale. Izvan pravnog režima su tada jedino ostali rimokatolici koji nisu pristajali da se njihov pravni položaj u Kraljevini Jugoslaviji riješi zakonom, nego su insistirali na potpisivanju konkordata - ugovora. Ugovor je potpisan, ali 1937. g. nije rati-

fikovan u Skupštini i uopšte nije stupio na snagu, tako da je njihov položaj ostao neregulisan. U Crnoj Gori danas imamo obrnutu situaciju.

Jedno na pečatu...

Ugovor sa Jevrejskom zajednicom je dosta sličan, ali u dijelu je različit. Uočljivo je da je u naslovu ugovora pogrešno naveden naziv Jevrejske zajednice, što se jasno vidi na pečatu Jevrejske zajednice na ugovoru. Naime, u naslovu ugovora stoji da je riječ o „Jevrejskoj zajednici u Crnoj Gori“, a na pečatu te organizacije stoji – „Jevrejska zajednica Crne Gore“. Ova primjedba ne može da se istakne kada je u pitanju Islamska zajednica, jer je njen naziv, iako nema njenog pečata na ugovoru (samo potpis uvaženog reisa), tačno naveden u ugovoru. Da li je ovo bitno? Naravno da je bitno za pravnike, ali vjerovatno nije bitno za političare i istoričare. Dovoljno je da podsjetimo na probleme koji su, pored ostalog, izazvale polemike oko naziva „Islamske zajednice Srbije“ i „Islamske zajednice u Srbiji“. Ovdje to, hvala Bogu, nemamo kod Islamske zajednice, ali se bez ikakve potrebe i razloga, nažalost, stvaraju nejasnoće oko Jevrejske zajednice. Pravni sistem Crne Gore poznaje samo organizaciju pod nazivom - Jevrejska zajednica Crne Gore, ali ne i pod nazivom - Jevrejska zajednica u Crnoj Gori. Uzgred, pravni sistem Crne Gore ne poznaje instituciju pod nazivom Katolička crkva Crne Gore ili u Crnoj Gori nego samo Nadbiskupiju barsku, Biskupiju kotorsku i njihove organizacione vidove - samostane, župne urede i misije. (Nastavak u sjutrašnjem broju)

Odbor za ustavna pitanja podržao izmjene Zakona o odbrani

PODGORICA - Skupštinski Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo podržao je izmjene Zakona o odbrani, kojim se, kako je obrazloženo, obezbjeđuje nastavak reformi i primjena najboljih standarda u tom sistemu.

Novim zakonom se obezbjeđuje pravni okvir za razvijanje vojno-obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih sposobnosti u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore.

- Izvršavanjem vojno-obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova obezbjeđuje se efikasno izvršavanje misija i zadataka Vojske, napredak Crne Gore na evroatlantskom putu i postizanje usaglašenosti s partnerskim vojskama, naročito na složenom i važnom zadatku učešća u mirovnim misijama - navodi se u zakonu.

Odbor je podržao predloženi zakon o unutrašnjim poslovima kojim će Uprava policije biti u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova.

BLK

Odbor za politički sistem traži informacije o ZIKS-u

PODGORICA - Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu tražiće od ministra pravde Duška Markovića informaciju o radu uprave Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija (ZIKS) i Komisije za uslovni otpust, kao i o nadzoru Ministarstva nad ZIKS-om, nakon čega će ocijeniti ima li potrebe za njegovim kontrolnim saslušanjem.

Poslanici Socijalističke narodne partije (SNP) Snežana Jonica, Aleksandar Damjanović i Neven Gošović predložili su da dnevni red sjednice Odbora bude proširen prijedlogom za

kontrolno saslušanje Markovića, radi pribavljanja informacija i stručnih mišljenja o radu uprave ZIKS-a, nadzoru Ministarstva pravde nad radom te ustanove, kao i o radu Komisije. Jonica je podsjetila da su u javnosti česte informacije o eventualnim kršenjima propisa i specifičnostima u radu Uprave ZIKS-a.

Predsjednik Odbora Ervin Spahić predložio je da od Markovića zatraže da u roku od deset dana dostavi Odboru informacije koje je Jonica navela, a da nakon dobijanja odgovora eventualno odluče o kontrolnom saslušanju, što su članovi Odbora prihvatili.

U.P.

Akademik Momir Marković tražio izvinjenje Radulovića

PODGORICA - Akademik DANU Momir M. Marković poslao je pismo poslaniku PzP Branku Raduloviću, u kome traži njegovo izvinjenje. Pismo prenosimo integralno.

Poslaniče Radulović,

- Ovlaš sam čuo Vaše gnjevne opaske izrečene na jučerašnjem zasjedanju Skupštine Crne Gore povodom zakona o objedinjavanju CANU i DANU. Razumio sam kako, po Vama, u DANU sjede kukavice koje su se negdje skrivale početkom devedesetih godina. Osjetio sam se lično uvrijeđenim. Ja sam jedan od petnaest potpisnika javne podrške Milanu Potrču kada je proglasio nezavi-

snos Slovenije i osude ratnohušakačkog govora Momira Bulatovića. Ja sam bio kaptan JNA (rezervni) koje je odbio da podijeli bojevu municiju svojoj jedinici i pripremi je za napad na Konavle i Dubrovnik. Ja sam jedan od pedesetpet osnivača Liberalnog saveza Crne Gore, (vi ste došli dosta kasnije). Ja sam jedan od članova prvog Odbora za vaspostavljanje Crnogorske crkve (iako nije sam neki teista).

Moralna ubjedenja

Ja sam jedan od dvadeset osnivača Crnogorskog društva nezavisnih književnika i Crnogorskog P.E.N. centra i autor njihovih osnivačkih akata itd. Ništa od toga nijesam kapitalizovao. Slijedio sam samo sopstvena moralna ubjedenja. Bibliografija mojih književnih eseističkih i publicističkih djela Vas sigurno ne zanima. Za Vas sam jedan od kukavica u DANU. Čekam Vaše izvinjenje, stoji u Markovićevom pismu.

Razumio sam kako, po Vama, u DANU sjede kukavice koje su se negdje skrivale početkom devedesetih godina